

ZAGREB → VIJESTI - GRADSKE → POLITIKA

Moje tijelo – moj hram - Voli li Nizozemska svoje stare? + razgovor s Anom Žutinić i Jasnom A. Petrović

Zagreb Portal 02.12.2020.

0

VIJESTI - GRADSKE

Otvoreno pismo
organizacija civilnog
društva o natječaju
"Jačanje kapaciteta

OCD-a za odgovaranje na potrebe
lokalne zajednice"

17.12.2020.

Moje tijelo – moj hram
- Nejednakost u doba
pandemije

17.12.2020.

Humanitarna udruga
Humanity First
Hrvatska uručila
donaciju vrijednu

16.000,00 kuna Caritasu Zagrebačke
nadbiskupije

17.12.2020.

Rezultati istraživanja o

KNJIŽEVNOST

PJESMA DANA

Voli li Hrvatska svoje stare?

Dok je u Hrvatskoj, baš kao i u cijeloj Europi, pandemija COVID-a-19 na svom vrhuncu i dok se uvode nove, sve restriktivnije mjere, mi smo porazgovarali s Anom Žutinić, doktorandicom na Odjelu za gerontologiju u Leiden University Medical Centre u nizozemskom Leidenu. Zanimalo nas je kako se s istim tipom krize nosi jedna visokorazvijena, ali isto tako i visoko napučena zemlja kakva je Nizozemska, koje su sličnosti s Hrvatskom, a koje različitosti. Najprije smo našoj sugovornici postavili pitanje koji su trenutačno najvažniji i najveći problemi u Nizozemskoj kad je u pitanju starija populacija u doba korona krize? Je li to osnovna zdravstvena zaštita, eventualno njihove niske mirovine, možda usamljenost, opća društvena nebriga ili nešto posve peto?

Ana Žutinić nam je kazala da je upravo usamljenost starijih ljudi tema o kojoj se možda i ponajviše govori u javnosti. Na proljeće tijekom prvog vala COVID-a puno je članaka bilo posvećeno problemu usamljenosti među starijim ljudima, kaže naša sugovornica i nastavlja da je veliku ulogu igralo to što unuci u to vrijeme

ELDI dodijeljena prava uporabe znaka "Hrvatska kvaliteta - Croatian Quality"

16.12.2020.

Daniela Uzleac i Goran Šarić kod Sanje Tatalović

16.12.2020.

Univerzalni temeljni dohodak između nezainteresirane

države i nove krize

15.12.2020.

Živopisno putovanje šalicom specialty kave za blagdane

15.12.2020.

Država, narod i politika - Vlastodržje i država - piše Alen Vlahinić

15.12.2020.

"Poetski tren" Web-mjesto za društvo i kulturu - gost je Zorica Radaković s poetskim urtakom MUŠKARAC

14.12.2020.

VIJESTI - HRVATSKA

RADNIČKA FRONTA - Radnici McDonalda nam se javljaju i žale na uvjete rada

17.12.2020.

"Božić je, nisi sam" Novi singl Mile Elegović

HOROSKOP - MOJZAGREB.INFO

ONLINE IZDANJE - I DO 80% POPUSTA

nisu smjeli posjećivati svoje bake i djedove, nego su im samo mogli mahnuti kroz prozor. U međuvremenu je od prije nekoliko tjedana postalo poznato da djeca mlađa od 13 godina igraju jako malu ulogu u prijenosu virusa, tako da opet smiju ići starijima u posjetu čak i bez razmaka od metra i pol. Usamljenost je, dakle, veliki problem, kaže Ana, jer se "sve drugo lakše riješi, naime, sve se ostalo daje liječiti lijekovima. Što se visine mirovina tiče, nisam upoznata s tim, ali znam da Nizozemska ima jako puno mogućnosti za pomoć starijima, koja ide u rasponu od plaćanja troškova za kuću ili stan do subvencioniranje zdravstvenog osiguranja, dakako, ako se radi o ljudima s osobnim primanjima nižima od prosječnih. U Nizozemskoj je zapravo na dnevnom redu jedna druga velika rasprava, ona koja postavlja pitanje ne predstavlja li sadašnja starija generacija, koja je poznata po tome da su imali super okolnosti kao mladi, zapravo neka vrstu opterećenja za društvo, jer puno koštaju sadašnje mlade."

Dilema ekonomija ili zdravlje i dalje na djelu

To nas odmah vodi do našeg sljedećeg pitanja, koje postaje sve urgentnije i u nas. Naime, ima li u javnosti i u kojoj mjeri, od strane javnih osoba, političara ili drugih društvenih aktera eksplicitnih izjava na tragu *ageizma*? U Hrvatskoj, recimo, to postaje sve veći problem, posebno otkad se pojavila ova sanitarna kriza. Ana Žutinić kaže da se u Holandiji stvara opći dojam u javnosti da sve veći broj starijih ljudi sve više opterećuje društvo, i da će taj trošak biti još i veći, posebno s obzirom na ekonomiju koja slabi zbog korone. "Malo sam pregledala podatke vezane uz taj problem i naišla sam na informaciju da, na primjer, politička stranka pod nazivom D66 (Politieke Partij Democraten 66), inače socijalno-liberalnog i progresivističkog usmjerenja, preko svog predstavnika Reiniera van Dantziga iz Amsterdama predlaže da stariji ljudi (od šezdeset godina pa naviše), ostanu doma, tako da mlađi mogu izlaziti u život (kafići, frizeraji, muzeji) i na taj način održavati ekonomiju. I još jedan primjer govori o tome. Jacco Vonhof, predsjednik MKB Nederland, organizacije za srednje velike i male firme, što je otprilike nizozemska verzija naše Udruge poslodavaca, predložio je da se ekonomija nastavi vrtjeti na tzv. 60-plus način, što znači: svi koji su 60 i više

📅 17.12.2020.

„VELIKO ZLATNO SRCE“ za 2021.g MIODRAGU DEMI

📅 17.12.2020.

Veleposlanstvo Države Izrael dalo donaciju za pticu pupavca

📅 15.12.2020.

Pripadnici GMBR-e u akciji dobrovoljnog darivanja krvi u Petrinji

📅 15.12.2020.

Najveća brzina - 230 km/h - Policija utvrdila 3.649 prekršaja

📅 14.12.2020.

NOVO! Hitna pedijatrijska ambulanta 2020.

📅 14.12.2020.

Održana izborna skupština Stranke umirovljenika

📅 13.12.2020.

Solidea kompresivne čarape su u modi

📅 13.12.2020.

godina stari, ti neka ostanu doma, a mlađi neka zato dobiju smanjeni obim restrikcija.

S druge strane, ima jako puno aktivnih starijih ljudi koju su dobrovoljci za raznorazne organizacije i akcije ili, pak, brinu za druge kronično bolesne osobe, kojima ostati doma nije nikakva opcija, pa su se i organizirali i objavili manifest pod nazivom "Ne graditi dalje bez onih ljudi koji su ovu zemlju izgradili". Također, saznajemo od naše sugovornice, da su se neki stariji ljudi (od 70 godina i više) tijekom prvog vala COVID-a žalili da su restrikcije primijenjene svima od 70 godina i više nerealne i nepotrebne, jer se neki od njih osjećaju skroz zdravima, mršavi su i vitalni, što znači da se ne smatraju dijelom rizične grupe. Nizozemska i inače ima jako veliko povećanje starije populacije. Naša sugovornica kaže da je broj "sijedih glava" u toj zemlji sve veći. "U 2018. godini 18 posto nizozemskog stanovništva, što znači 3.2 milijuna ljudi, imalo je 65 ili više godina."

Relaksirano oko korone

Nizozemci su inače *relativno* spontani u vezi COVIDA – maske još uvijek nisu obavezne osim u javnom prijevozu, kaže Ana Žutinić i nastavlja, "tek se u drugom valu preporuča nositi maske na javnom prostoru. Vidim često starije ljude u supermarketima, restorani i kafići jesu zatvoreni, no preko ljeta su bili otvoreni, dakako, uz obavezu držanja razmaka. U Leidenu ima jako puno studenata, uostalom baš kao i u drugim studentskim gradovima, koji nastavljaju imat svoje zabave, potajice naravno."

Na kraju, Ana Žutinić nam je kazala još nešto uznemirujuće što ovu sliku odnosa društva prema starijim osobama u doba COVID-a ne čini bajnom. "Profesor Rudi Westendorp, inače poznati internist i gerontolog koji je bio direktor Leyden Academy on Vitality and Ageing, a sada je u Danskoj, ustvrdio je da liječnici u Nizozemskoj dobro znaju kad nekoga treba prestati liječiti. Znači, ne može se samo tako dogoditi da netko od 80 godina ili stariji sa koronom obavezno završi na intenzivnoj njezi. Prije toga se odlučuje hoće li se starije ljude koji npr. imaju dosta kroničnih bolesti staviti na intenzivnu njegu ili ne – jer se misli da uopće ne

Katalog volontera

📅 13.12.2020.

VIJESTI - SVIJET

SLIKA DANA

📅 08.07.2020.

SLIKA DANA

📅 30.05.2020.

SLIKA DANA

📅 25.04.2020.

SLIKA DANA

📅 22.04.2020.

SLIKA DANA

📅 14.04.2020.

SLIKA DANA

📅 05.03.2020.

bi preživjeli tretman na intenzivnoj njezi, a ako i bi, tko zna u kakvom stanju – ili će se intervenciju ograničiti i pustiti ih ili da ostanu u svom domu ili u domovima za starije i nemoćne."

O ovim i sličnim problemima, ali u Hrvatskoj, u nastavku našeg teksta porazgovarali smo s Jasnom A. Petrović, predsjednicom Sindikata umirovljenika Hrvatske i odnedavno predsjednicom Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe. Riječ je o, kako stoji na stranicama hrvatske Vlade, "savjetodavnom tijelu Vlade koje o pitanjima iz područja mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, socijalne politike i zaštite starijih osoba donosi zaključke i mišljenja Vladi, u duhu partnerstva i suradnje."

Razgovor s Jasnom A. Petrović, predsjednicom Sindikata umirovljenika Hrvatske

Voli li Hrvatska svoje stare?

Na što se populacija koju sindikalno zastupate najviše žali proteklih mjeseci otkad je počela epidemija? Za izjave pojedinaca iz javnog života usmjerene protiv starijih osoba znamo (npr. izjava tadašnjeg saborskog zastupnika Ivana Pernara proljetos u kojoj zagovara "selektivnu karantenu" za starije), ali kakva je zapravo politika prema starijima unatrag godinu dana u vrijeme krize?

Siromaštvo, nemoć i neizvjesnost su, praćeni depresijom, glavne posljedice pandemije korone po starije osobe. Siromaštvo starijih od 65 godina je dvostruko više od siromaštva djece i mladih. Realna vrijednost mirovina opada, te sada iznosi 37,95 udjela u prosječnoj neto plaći, po čemu smo na bijednom vrhu, odmah iza Irske. Oni si ne mogu priuštiti zdravu prehranu ili vitamine za jačanje imuniteta, a sve češće pate i od mentalnih poremećaja i visokog udjela među samoubojicama. Sve je to još više pogoršano u uvjetima korone kad je starija populacija najugroženija i na desetke ih umire svakoga dana.

U pravu ste da postoji problem društvenog svjetonazora na stare, ali on nije toliko dominantan. Međutim, visoka socijalna isključenost starijih osoba jedan je od

SLIKA DANA

📅 06.02.2020.

SLIKA DANA

📅 29.01.2020.

SLIKA DANA

📅 12.01.2020.

SLIKA DANA

📅 20.11.2019.

pokazatelja stupnja razvoja društva, a uključenost ne podrazumijeva samo pristup informacijama, već i dostojanstveno starenje koje obuhvaća i financijsku sigurnost u starosti, mogućnost jednakog pristupa uslugama socijalne i zdravstvene zaštite, jednaku zaštićenost od različitih oblika diskriminacije i nasilja. Na žalost, Hrvatska vlast ne voli svoje stare i ne poduzima mjere kojima bi se unaprijedilo njihov život, pa ispada da je glavna mjera "pravo" starijih da se hrane iz kontejnera ili skupljaju plastične boce. Primjerice, tzv. korona dodatak je podijeljen starima u mnogim zemljama, pa i u okruženju, ali ne i u našoj zemlji. Kod nas se samo papagajski ponavlja kako će mirovine biti sigurne, a porezne i socijalne politike pogoduju bogatijima. Također, potrebno je napustiti paternalistički pristup gdje netko drugi odlučuje umjesto starijih osoba.

Poslodavci se u pravilu žele riješiti starijih radnika

Ima li primjera da krizu poslodavci koriste da se riješe starijih radnika? Kad smo već kod rada i starijih, bio je upućen poziv umirovljenim liječnicima da se reaktiviraju. Ne znam kako je to prošlo, ali se čini da je to bio dobar primjer odnosa prema starijima. Nije li?

Pravo na rad npr. umirovljenika treba unificirati, a ne da postoji nekoliko različitih modela, ovisno o tipu umirovljenja. Za pravo na rad borili smo se desetak godina, te ga je uvela Kukuriku vlada ali na posve nerazumljiv način, ograničavajući to pravo na tzv. starosne umirovljenike koji imaju manje staža i uplaćenih doprinosa nego npr. prijevremeni starosni umirovljenici. Pavićevo Ministarstvo rada i mirovinskog sustava je u okviru reforme prihvatilo da se pravo na rad proširi i na prijevremene umirovljenike te umirovljene temeljem dugotrajnog staža, i to na pola radnog vremena i bez obustave mirovine. No, istodobno je pravo na rad policijskih i vojnih umirovljenika prošireno i na rad s punim radnim vremenom i primanjem pola mirovine, a braniteljima-ratnim vojnim invalidima od čak 100 posto invaliditeta pravo na 3,5 sati rada dnevno. Civilnim invalidima i s manjim postotkom invaliditeta pravo na rad je zapriječeno. Ima još promašaja, npr. najsiromašnijoj kategoriji umirovljenika, onih koji primaju najniže mirovine, u

slučaju da se zaposle kako bi preživjeli, oduzima se dodatak za najnižu mirovinu, što je neprincipijelno i nepošteno. U Hrvatskoj ima oko 13.000 zaposlenih umirovljenika, a pitanje je i koliko se poziv liječnicima na povratak na rad definirao kao model zapošljavanja. Poslodavci u pravilu žele se riješiti starijih radnika, te ih praktički tjeraju u prijevremenu mirovinu, a vrlo je mali broj onih koji potiču rad i preko dobi za umirovljenje.

Populacija nam je sve starija, čime se približavamo zapadnim zemljama poput Italije ili Njemačke. Koje će to sve imati implikacije na razvoj društva, na radnu snagu, na zdravstvenu situaciju?

Stanovništvo Hrvatske karakteriziraju smanjujući fertilitet, prirodna depopulacija (negativni prirodni prirast), emigracijska depopulacija, ukupna depopulacija (nakon 1990.) i izrazito starenje stanovništva kojega je već 20 posto starijih od 65 godina. Zemlja starih stanovnika imat će sve veće probleme s mirovinskim, zdravstvenim i socijalnim fondovima. Sukcesivno će, s porastom dužine očekivanog životnog vijeka, rasti i prosječan radni staž od sada 32 godine, te će se raditi duže. Svakako će se poticati i rad već umirovljenih, te legalizirati masovno prošireni rad na crno, u kojem su posebno uključene starije žene.

Nacionalne naknade su korak dalje u pravima starijih

Hrvatska uvodi nacionalne mirovine, otprije postoji dječji doplatak i socijalna pomoć. Bi li možda bilo bolje sve te instrumente socijalne politike zamijeniti uvođenjem univerzalnog temeljnog dohotka (UTD), o čemu se i u nas i vani dosta govori, ali se zapravo na tome malo radi? Dakle, bi li UTD bila dobrodošla budućnost i za populaciju starijih i siromašnih?

Pogrešno je socijalnu kategoriju nacionalnih naknada nazivati nacionalnom mirovinom, jer riječ je o socijalnom davanju iz budžeta za koje se ne uvjetuje nikakav radni staž ili uplaćeni doprinosi. Riječ je, dakle, o vrlo niskom, ali ipak početnom pravu svih starijih građana 65+ da neovisno o imovinskom statusu, dobiju mjesečno 800 kuna, uz prihodovni cenzus koji uvjetuje da pojedinac ili član

obitelji nema prihode veće od 800 kuna po osobi. Sindikat umirovljenika je bio uključen u radnu skupinu koja je kreirala Zakon o nacionalnoj naknadi i vrlo se teško izborio da se ne uvodi imovinski cenzus jer bi to onda bilo još gori socijalni instrument od postojeće zajamčene minimalne naknade (socijalna pomoć).

Svakako jesmo za uvođenje temeljnog univerzalnog dohotka, te sudjelujemo i u prikupljanju potpisa za građansku civilnu inicijativu. Na razini Europske unije mora se prikupiti milijun potpisa i nadamo se da će se to ostvariti. Stariji ljudi su informatički manje "pismeni", ali i dalje ćemo ih pozivati da se uključe, jer su se pozitivnim pokazala eksperimentalna iskustva u Finskoj, Kanadi, SAD i sada u nekim njemačkim gradovima. Univerzalni temeljni dohodak je socijalna inovacija koju treba podržati jer ona vodi ka dokidanju siromaštva i eliminacija nejednakosti, osobito starijih osoba, koje su, u Hrvatskoj 30,1 posto u riziku od siromaštva, dvostruko ugroženiji od radne populacije i djece. Iako koncept univerzalnog temeljnog dohotka datira još iz vremena humanista iz 16. stoljeća, 20. stoljeće jest stoljeće njegove popularizacije, a univerzalnost se odnosi na sve pojedince, pa time i na umirovljenike. Naravno da njegovim uvođenjem ne bi više bila potrebna nacionalna naknada.

napisao i razgovor vodio : Rade Dragojević

Novinarski projekt Moje tijelo – moj hram realizira se u okviru potpore novinarskim radovima Agencije za elektroničke medije.

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

foto: Bože Ujević

mojzagreb.info

POVEZNICE:

Ana Žutinić

Bože Ujević

covid 19

ekonomija ili zdravlje

hrvatska

jasna a. petrović

korona virus

Nacionalne naknade su korak dalje u pravima starijih

nizozemska

odnos prema starijim osobama

Poslodavci se u pravilu žele riješiti starijih radnika

prava starijih osoba

rade dragojević

Rade Dragojević Moje tijelo – moj hram

starci

starost

umirovljenici

Voli li Hrvatska svoje stare

Voli li Nizozemska svoje stare

PODIJELITE:

< PRETHODNA VIJEST

Daniela Uzelac, blogerica -
izvadci iz knjige Puta boginje 1
- autorica istražuje odnose
između muškaraca i žena,
boginja i bogova...

SLJEDEĆA VIJEST >

Sigma plus i EU sredstvima
unapređuje poslovanje

Zagreb Portal

KOMENTARI

Zagreb / [Vijesti - Gradske](#) / [Politika](#) / [Moje tijelo – moj hram - Voli li Nizozemska svoje stare? + razgovor s Anom Žutinić i Jasnom A. Petrović](#)

ZAGREB

[Vijesti iz Zagreba](#)

[Vijesti iz Hrvatske](#)

[Vijesti iz svijeta](#)

[Blog Zagreb](#)

[Prognoza Zagreb](#)

ZABAVA

[Horoskop](#)

[Galerija slika](#)

[Recepti](#)

[Karta plan grada](#)

OGLAŠAVANJE

[Impressum Zagreb info](#)

[Marketing agencija](#)

[Tvrtke - Firme imenik](#)

[Savjeti - PR](#)

[Vodič kroz Zagreb](#)

POVEZNICE #ZAGREB

[anthony peake](#)

[prezentacija radova](#)

[sve se čaje okupiše](#)

[dječiji filmovi](#)

[juicy vita](#)

[dancestar 2015](#)

[idomenej rolanda schimmelpheniga u režiji renea medveška](#)

[fuliranje u zagrebu](#)